

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in seer vsaki terek in petik. Cena za celo leto po pošti je 4 gold. 40 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za ene kvatre 1 gl. 10 kr. Ako se pa iz založnice v Lju-

Slovenija.

bljani na bregu hiš, št. 190 jemlje, se plača za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za ene kvatre 1 gl. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odraja še pol gold.

V torek 1. Prosenca 1850.

Kje naj se jugoslovansko vseučeliše napravi?

Za to napravo se nam Zagreb naj pripravniši zdi. Mi Slovenci nimamo nobene prihodnosti ne v politiški, ne v slovstveni zadevi, ako se na druge Jugoslovane ne opremo; in mi vsi skupej bomo svojo nalogo, ktero je nam zgodovina v sedajnih razmerah odkazala, le takrat vredno doversiti zamogli, ako zjedinjeni severnim Slovanom bratovsko roko podamo. Vseučeliše je za nas conditio sine qua non, ako se hočemo med saboj dobro razumeti.

Za naše sedajne potrebe bi bilo dovolj eno vseučeliše, ktero bi se pa moglo, ravno zato ker bi bilo središče vsih Jugoslovancev, tako vravnati, da bi bilo spodoben sedež Vil, vert umetnosti in učenosti. Gerskim vedno cvetecim cveticam bi se morale skerbno prilivati, in starih Rimcev mlade drevesca v narodni vert presaditi; bogate zahodne učenosti ne bomo smeli seer v nemar pustiti, tode varno izbrati, in orientalske čudopolne lepote ne zavreči, ako hočemo središče med ishodom in zahodom biti. Naša perva skerb pa bo mogla biti, se posebno na široko še neobdeljano polje domovine ozreči. Jugoslovanska reč bo novo življenje zbudila od Triglava čez Balkan. Vse tičice, ki zdaj žalujejo nad Grobnikom in Kosovim poljem, ker iz prelite kervi tako dolgo ne požene limbar mira in blagostanja, bodo v senci te lepe vejce slovanske lipe vesele pesmice zapele. Da pa Jugoslovani svoje dušne kreposti in telesne moči ne zgubi, kakor se večidel z južnimi narodi godi, bode pomoči iskal pri severnih krepkih bratih, da se krepko z mehčvino v dobro znanje zjedine. Le tisti, ki vse podpira, kar je slovansko polje rodilo, je v resnici koristil, njegovo delo ni zamuda. In ravno to je bilo, za kar smo mi Jugo- in Severoslovani le premalo skerbili, to je bilo vzrok, da se raztergani v mnogokotov sovražnim napadom nismo mogli braniti. Ako to mož, ki so obdarovani z duhovno krepostjo in terdno voljo po vrednosti cenijo, ako se na vso moč prizadevajo ta cil in konec doseči, pričakujemo zapupno tak izid, ki bode nas na dostojno stopnjo v zgodovini postavil. Čast in hvala Slave vam, mladi mož! ki ste pogumno novo stezo nastopili: ne stršite se nebrojno ovirkov — naj več svetá otrokom sliši Slave — tisuč in tisuč rok bode vam v pomoč seglo, in — prihodnost je naša! delo se mora doversiti, ako le v resnici hočemo.

Tudi pri nas Slovencih se mnogo rok giblje. Kdor naše časopise bere, čuti povsod nov duh, kar nas z nepremakljivim zaupanjem na boljšo prihodnost navdaja. Da torej na pol pota za večno ne ostanemo, hočemo našim serbskim bratom do Zagreba nasproti priti, in ravno to tudi od njih tirjamo. Zagreb je tudi v zadevi jezika središče med nami Slovenci in Serbi, je most od nas do njih. Vsake enostranosti se na tako vižo obvarjemo, in z zjedinjeno močjo bomo gotovše pripomočke naši,

ki bodo nas k zaželjenemu, velikemu koncu peljali. Boljše je eno popolnoma vseučeliše, kakor njih več, pa slabih in zapuštenih. Vzajemnost je prvi pogoj našega obstoja, poje slavni Kolar — in mi Slovenci pričakujemo, da se nam bodo drugi južni Slovani tudi prijazno nasproti podali, mi jim že gremo; ker oni ravno tako naše pomoči potrebujejo, kakor mi njih. Kdor je v slovansko jezikoslovje le nekoliko pogledal, bo to razumil. To je telike važnosti, da zasluži, da bi se na tanjko pretreslo, ker više oči, više vidi *). (Südsl. Z.)

Austrijsko cesarstvo.

Ljubljana 28. decembra 1849. Deželno poglavarstvo je mestne odbornike skupej poklicalo, da bi začasnega mestnega poglavarja izvolili. Prišli so skupej pa niso nič izvolili, ampak volitev deželnemu poglavarstvu pripustili.

* Ljubljana 28. Grudna 1849. Danes smo se podali v odgojivnico malih otrok, kjer je bilo veliko ispraševanje; in kaj smo tukaj vidili in čuli? Razveselilo je nas se sopet prepričati, koliko koristniše da je, ako se mladina v domačem jeziku uči kakor pa v tujem. Kdor okornost slovenskemu jeziku očita, ga tukaj sem povabimo, in gotovo se bode prepričal, ako ima le ušesa, da naš jezik je lep in krasen, da je njegov glas sladek kakor med. Po molitvi so otročiči naj pervo zapeli pesem na cesarja po nemško in slovensko. Potem so slogovali iz pameti in tako lepo pravila posebno v slovenskem jeziku pri vsaki besedici razlagovali, da je bilo veselje poslušati. Povestice so brez spodtikleja v dveh dvogovorih „Bratec in sestra“ pripovedovali. Potem sta bila poklicana en fantič in ena prav majhna deklica. Fantič je po nemško rajtal, deklica pa po slovensko. Pervemu se je včasih en malo spodtaknilo, kar mu je pa toliko manj zameriti, ker je v tujem jeziku govoral; mala deklica je pa nam tako vstregla, da nikoril ne morama povedati. Govorila je bolj počasi ne pretiho pa tudi ne preglasno, tako prijetno in zastopno, da se je vsaka čerkica po celi šoli na tanjko razločila. Celi dan bi jo bil človek poslušal, pa se tudi le enkrat ni spodtaknila. Ne moram jo dosti pohvaliti, le slišati jo je bilo treba. Zdaj pride keršanski nauk na versto; tudi tu so se otročiči kaj dobro odrezali. Na zadnje so še tri slovenske pesmice zapeli: „Veselite“, „življenje“ in „pomladansko“. Prav lepo so jo peli, obljubim, da se od tako malih otročičev več tirjati ne more. Kdor je zraven

*) Od te reči se je že pri nas mnogo govorilo in tudi mnogo že vpeljalo. Z žalostjo pa vidimo, da nam drugi južni Slovani v tej reči niso še v roko segli, marveč jo od nas odtegljali, akoravno imamo marsikaj boljsega in lepšega kakor naši sosedi. Upamo, da se bodo v tej reči znanprej nekoliko na nas ozirali, ker je nam in tudi njim zlo koristno in potrebno.

bil se je gotovo čuditi moral, da se otroci od 4 do 7 let toliko naučiti zamorejo. Nov dokaz, da ima slovenska mladost bistro glavico in da se rada uči, ako se ji nemila nemščina preveč v glavo ne vbija. Mi nismo sovražniki nemščine, Bog obvaruj tega! Prav je, ako se tudi mladost nemško uči zraven slovensčine, tode le tam, kjer se potreba in korist spozna. Zatorej ne zamerimo verlemu gosp. Pfeiferju, učeniku v odgojivnici, da je take, ki zraven slovenskega tudi nemško razumijo, to in uno po nemško vprašal; marveč ga pohvalimo. Vidili smo, da je njegovo naj večje veselje, se z otroci pečati, da ga otroci radi imajo in torej tudi radi vbogajo. Da bi vsi učenci spoznali, da ljubezen do otrok več k učenju pripomore, kakor pa tamno oko in ošabnost in gosp. Pfeiferja posnemali. Obljubimo, da so bili otroci bolj mirni in da so več znali, kakor pa tam, kjer gospod učenik družega ne zna kakor rečati. Mi ne bomo gosp. Pfeiferja na široko in dolgo hvalili, ker dobro vemo, da ga njegovo pridno delo naj bolj hvali. Da bi bili vsi učitelji tako pridni in marljivi in za slovenščino tako vneti, kmalo bi nam zlata zarja zasijala. Na zadnje so bili vsi otroci obilno obdarovani. Slava milim podpornikom in podpornicam, ki to lepo napravo tako močno podpirajo!

✱ Iz Gradca 22. Grudna 1849. Javim vam veselo včst, da so tukajšni pravdoslovci prošnjo vložili do visokega popectiteljstva, da bi ono blagovolilo skoro naimenovati učitelje za kaznovavno in deržavljansko pravo v slovenskem jeziku, ker ste stolice ovih dvuh predmetov sim bile preseljene iz Ljubljane, dokler se ne ustanovi jugoslavjansko vseučiliše. Prošnja je pisana v slovenskem jeziku in se glasi od besede do besede takole:

Visoko c. k. ministerstvo javnega poduētva!

Visoko ministerstvo je po razpisu od 27. augusta t. l. zaukazalo, da bi se kazenski in občno deržavljanski zakonik na vseučilišu gradečkem tudi po slovensko učila in zato dne 5. octobra natečaj (concurs) za ove dve učiteljske stolice razpisalo in naredilo.

Slovenski narod, ki je v burnih časih preteklih dveh let zvesto se deržal prestola in skupne deržave, ter nju, kar ponosno reči moremo krepko podpiral, spozna iz te naredbe, da si visoko ministerstvo prizadeva, to zvesto izpolnenje dolžnosti priznati, in ga deležnega storiti dobrot, katere izvirajo iz vstave od 4. marca.

On je hitro izpeljanje visokega zaukaza tim gotoviše pričakoval, čim se njegovim sinovom s tim jedina priložnost ponudi, se tudi po materinskem jeziku v vsih višjih vednostih naučevati, katere nje v smislu ustave pripravne storiti imajo, da kakor prihodni deržavni uradniki pravico ino red med svojim narodom vzderže. —

Mi podpisani sinovi slovenskega naroda, dobro pomislivsi vsa terjanja svojega prihodnjega namena in objednem pripravljeni narodu, katerega sini smo s besedo ino djanjem koristiti, smo prišli v Gradec s zaupanjem, da se o pravem času visoka naredba dopolni, ne glede na potne in druge stroške, ki so mnoge izmed nas težko stali, da bi tukej slovensko razkladanje kazenskega in občno deržavljanskega zakonika poslušali, ter sebi potem takem jedno izmed naj potrebnisih znanosti za svoj prihodni namen pridobili.

Ze sta dva mesca minula in še se ministerska naredba od 27. augusta ne izpolni; celó glasi se, da se čisto opusti.

Podpisani, navajeni vse stopnje visokega ministerstva soglasne najti s ustavoj od 4. marca, katera vsim narodom avstrijske deržave jednake pravice v uradih, učilišcih ino cerkvi zagotovi, nemorejo verjeti glasu, po katerem bi se samo s slovenskim narodom nemilo postopalo in dobronote, ki so jo avstrijski narodi zadobili, njemu odtegovali, ter upajoči popolnoma v blage namene visokega popectiteljstva tudi glede svojega naroda, izrečejo tu silno prošnjo, da naj visoko ministerstvo s obzirom na njihove pravične želje in v soglasju s naredboj od 27. augusta blagovoli, kakor berz je mogoče, narediti in zaukazati nepoterpljivo pričakovano in neobhodno potrebno slovensko učenje kazenskega in občno deržavljanskega zakonika na vseučilišci gradečkem.

Podpisani so prepričani, da bode slovenski narod, ako se ta prošnja izpolni, ki se njega samega in učee se slovenske mladeži dotiče, v tem radostno spoznal, da so obljube presvetlega Cesarja in Njegove visoke vlade resnične in da njena previdnost in pravica brez izneme vse avstrijske narode jednako obimlje, kar zaupanje, glavno podporo vlade, v srcih slovenskega naroda iznovič oživi, ter njegovo zvestobo do prestola in vlade s novimi vezmi vterdi.

V Gradcu, 21. decembra 1840.

Sledijo podpisi.

Podpisalo je to prošnja okoli 70 jugoslavjanskih pravdoslovcov. Če se naša mladež tak čvrsto uči vsega, kar nam je v podporo in v prid domovine, kakor se dela poprime, kadar velja svetu svojo odvažnost pokazati, onda se imamo vsemu dobremu nadjati. Vkljub vsim napotijam reč slavjanske vendar živo klije ino bode v svojim času obilno obrodila zlahtnega sadu. Doba je zaista že tudi skrajna, ker smo posebno mi Slovenci ino Jugoslavjani obče toliko zamudili, da moramo vse žile napeti, ako hočemo svoje nevtrudljive severne brate doiti. — V Gradcu se letos mnogo Slavjanov znajde, alj ker nam središče manjka, katero bi vse sile v jedno telo svezalo, se mi zdi, da le slabo napredujemo. Slovensko društvo nemore vsim željam zadostiti, ker ga izvanjski domorodci le slabo podpirajo. Žalostno je, če človek v zapisnik pogleda, pa najde, med dohodki za marskteri mesec — tri forinte. Za milega Boga! od kod stroške poravnati?! Kde so naši boljari, kde naši velikasi? „Postadoše roda izdaice“ odgovorim s Petrom Potrovičem. Če je taka, se tedej mi sromaki tim čvrsteje spoprijeti moramo, da nas tuja sila ne razdrobi, da nas posebice ne premaga. Alj vendar še se tukajšno slovensko društvo razišlo nebode, kakor smo onomad žalostno vestiz Celjovca zaslišali, marveč hoče životariti, dok Slovencom solnce popolnoma ne zaide, kar pa nebode ako Bog da i sreča junčka. — Domorodci! Vlastenci! Slavjanstvo je svoje korenike pognalo po prostranaj domovini otrokov Slave, skerbite marljivo za blago rosico, da nam se nikdar več ne vsuše. —

Istrija. V Rovinji je ministerstvo napravilo mornarsko šolo, za ktero so prebivavci zlo hvaležni. To hvalo so očitno v časopisih razglasili. Prebivavci Rovinja so Lah, in so se mende za laško šolo zahvalili, al se ne bo tudi Ilircem ino Slovencom priložnost dala, za tako slovansko šolo se zahvaliti?

Horvaška. „Konst. B. a. B.“ piše, da je v vojaški meji zadna vojska 17.000 ženkam može vzela. Ako bi se to tudi v vojaškej meji na Slavon-

skem in v Vojvodini prerajalo, kjer sta, kakor je znano, zraven vojske tudi legar in kolera mnogo vojakov pobrala, bi skupno število gotovo 50.000 zneslo, kar je za vojaško mejo gotovo velika zguba. Ako bi se vojska le še enkrat ponovila, bi potem vojaška meja svojega namena ne mogla več splo- novati. —

Serbska. Že dolgo prepovedan časopis „Na- predak“ je spet dovoljenje dobil, da sme po novem letu ishajati.

Prebivavci Novisada so od ministerstva pove- lje dobili ostanke svojih hiš do aprila t. l. podreti, in Novisad 600 sežnjeh od tega mesta postaviti, da se ne bo moglo nanj streljati. To je res teško za prebivavce, ki so že v vojski toliko terpeli. To se mora tudi z mestom Brod zgoditi, kjer zdaj stra- šno hudo legar razsaja.

Česka. Mestni poglavar Wanka je 21. de- cembra mestnim odbornikom veselo novico naznanil, da je osnova srejskih postav od ministra notrajnih zadev z malo premembo poterjena, tako, da smemo upati, da se bodo te začasne postave z novim le- tom v djansko življenje vpeljale. Da bo mogoče to doseči, je bilo koj popisovanje mestnjakov sklenjeno in vse v to potrebno pripravljeno.

Erdeljsko. Na Erdeljskem se kmetje vedno branijo, tudi za plačilo grajšinam pri polskem delu pomagati, ker mislijo, da bi se tako zamogla zopet tlaka vpeljati. Vojaški poglavar je torej razglasil, da se pri delu za plačilo ničesar bati ni, da se no- beden k temu ne sili, da je tlaka za vselej odprav- ljena, in da je le zapoved prijaznosti pri delu pri- pomoči.

Lombardo-beneško kraljestvo. V Benedkah je pijan prejšni delavec tamkejšne velike mornarske delavsnice, ki je bil od tega dela izpušen, pritekel z nožem v delavsnico, nekega oficirja hipoma pre- bodel in drugega ranil, ker se vjeti ni dal, ampak dalje divjati hotel, ga je vojaška straža koj vstrelila.

Maršal grof Radecki je prišel v Benedke, je bil tam slovesno sprejet, in je daroval nekterim vojsakom zlate in sreberne svetinje.

Tuje dežele.

Bosnja. „Südsl. Zeit.“ piše sledeče od bos- niških zadev. Gotovo je, da je v Bosni veliko vo- jakov na nogah in da se velike vojskine priprave delajo. Vsak dan novi vojaki v Bosno pridejo. Kam da vse to meri, se še za gotovo ne ve. Na vsako vižo se to godi zavolj rusko-turških še ne dognanih zadev. Mogoče, da je tudi kaka druga reč temu vzrok. Morebiti si mislijo Turki nepokorne Bos- njake podvreči, kar se na turško-horvaškem sploh terdi. Bosniški vezir je nedavno pet zaupnikov v vsa okrožja poslal, in za vojsko rabljivim ukazal, se z orožjem, konjem in drugo vojskino potrebo previditi. Verjetne novice pravijo, da se Bem z vojs- ko Hercegovini bliža. Turki pripovedujejo, da je Bem za deželnega poglavarja zvoljen, in da stoji pod njegovim poveljstvom velika armada. Turki ga zlo časte in mu v darila, konje, drage konjske oprave i. t. d. pošiljajo. Čudna osoda zares Bema spremlja; kaj se je že od enega leta sem z njim zgodilo! Pravi Ozmanli, to je, po veri in rodu Turki, so ponosni na tega moža in na vse ogerske begune. Košuta posebno zlo časte, od njega pravijo: „Naš Mohamed-Ali je nam umerl, pa namest njega je pam Bog poslal Košuta, čast in slava njegovi vse- mogočnosti.“ Bosniški Turki pa, ki so slovanske- ga roda, tem tujim gostom le malo zaupajo, in glas,

da se bo on v Hercegovino vergel, jim velike skerbi dela. Torej si na vso moč prizadevajo na vsako vižo s kristjani v zvezo stopiti, da bi gotovo pomoč na strani imeli. Tudi se čuje, da se v Hercegovini za vojsko pripravljajo, in da v Albanii topove vli- vajo. To vse so Černogorci zapazili, in tudi ne der- že križem rok, da bodo pripravljeni, ako bi treba bilo. Na turško-horvaškem komej potolažen punt spet svojo glavo dviguje. Vstajnikov se na kupe zbira, ki so pripravljeni raj umreti kakor težavne davke plačati. Vse kaže, da bode v vshodu sko- rej hudo zavrelo.

Od ruske meje 15. decembra. Zvedlo se je, da so na Ruskem skriven punt ovohali, katerega glavni sedež je bil v Moskvi. Poglavarji njegovi so bili v Petrogradu, med njimi več udov starasinstva. Namen tega punta je bil sedajno rusko vladno ro- dovino prekucniti. Na novega leta dan bi bil car napaden in umorjen. To je pripravilo vlado v veliko skerb, ker so zarotniki osebe višjega stana. — Zlo ojster ukaz vlade zapovē všim v zunajnih deželah prebivajočim Rusom se v domovino verniti, sicer zapadejo svoje posestva.

Nemška. V Stuttgardu je bil državni zbor 22. decembra razpušen. Nove volitve se pričnejo 1. julia t. l.

Laška. V Rimu se nova armada zbira z ime- nom „katolska armada“, ki ima iz celega ka- tolskega sveta sestavljena biti, iz ljudi, ki bodo le papežu pokorni.

Sardinia. 22. decembra je bila pervikrat seja v starasinskem poslopju. Veliko gledavcev se je zbralo. Kralj je bil pričujoč z celim ministerstvom. Ljudstvo je kralja s veselim klicom: „Živio kralj Viktor Ema- nuel!“ sprejelo.

Francoska. V Parizu bodo začele ishajati slo- vanske novine pod naslovom: „Ljudomir“ v polj- skem, českem, ilirskem in rusinskem jeziku. One se bodo ozirale na vse Slovane v vsih imenovanih jezikih, priporočevale bodo mirna sredstva za pov- zdigo človeške sreče. Približevanje slovanskih na- rečij in vseslovanska vzajemnost bo njih glavni namen.

Vonder je enkrat francoski narodni zbor v za- devu pijačnega davka kaj gotovega sklenul. Večina 332 poslancev je za davek glasovala.

Engleško. Engleški dopisi pripovedujejo od strašno velikega magacina za blago, ki je iz železa zlit in v Kalifornio namenjen. Dolg je 60, širok 40 in visok 30 čevljev. Kdor ga je vidil, ne mora verjeti, da so ga v treh tednih izdeljali zamogli.

Časopis „Times“ naznani, da na Francoskem zanaprej ne bo več tujcam posa treba. Engleški pot- niki bodo Francosko obiskovali, brez da bi s temi sitnimi opravili se muditi morali.

Perzia. Časopis „Konstantinople“ od perzijan- skih zadev sledeče pripoveduje: Nektere mesce sem se v Perzii večkrat vstaje pokažejo, zdaj na tem, zdaj na unem kraju. Naj novejše novice nam po- vedo, da je nek imeniten mož iz Ispahana dežel- nega poglavarja v svojem stanju zagrabil in prema- gal. Pripovedujejo, da je poglavar in trideset nje- govih služabnikov umorjenih bilo. Brezpostavnost je zavolj tega prigodka v mestu začela vladati; vo- jaki se mestu bližajo, da bi ga umirili.

Popravek.

V zadnjem listu na drugi strani v drugem priseku tretjeje versti od spodej beri namest „transpressen“ — „Transgres- siv“. — Manjše očitne tiskarske pomote prosimo, naj blagovo- ljiho častiti bralci vselej sami popraviti.

Lepoznansko polje.

Slovenija Slavi.

Stara, preljubljena mati, o veličastnica Slava!
Nad oblaki si dom zbrala, nad soncem prestol,
Gledaš z obnebjá rodov neizmerno s skerbni očesom,
Kamor se koli ozreš, tvoja je zemlja povsod,
Od ledenih vetrov na Sevrú do mokrega Juga.
Smem pred mili obraz ti pokleknuť z zvestim zarodom?
O ne zaverzi nikar hčerke zgubljene do zdaj,
Ki ti žezla zares in krone ne more podati,
Žezlo mi zdrobil vihar, krono mi vrag je razmel,
Tvojih neskončnih darov me obropal kervavi protivnik.
Me v tamoten oblak zavijalo nesrečno je vreme,
Vidila nisim dobrav svojih predragih sinov,
Mráz mi je terel kosti, soparca me strašna morila,
Desne v preserčni pozdrav lastni mi sin ni podal,
Tujka sim bila doma, v domačih ravninah sirota!
Tuje mi oklenul roke je, me v ječo stoletno je pahnul,
Vrata železna zaperil, teški zarinul zapah,
Serca jekleni oklep mu tožba ni mogla predreti,
Merzla pretakala kri v žilah njegovih se je,
Kril je ledeni okov neusmiljeno dušo njegovo.

Klicala dolgo zastonj sim sinove na svoje naročje,
Ki so zgubljeni naprej tavalí v brezden gotov;
Terdi zid odgovarjal mi je na klaverno tožbo,
Mojega klica ni sin, mojega joka ni čul,
Tujka vabila ga je pod svoje golfive perute.
Sužnosti jarm dovolj globoko mu rane je vsekál,
Z ram otresti verig silnih ni bilo mu moč,
Stegnuti njeznih ročic ni hčerka do matere mogla,
Ne ji potožiti tug, ne razodeti nadlog,
Samši solzice pretakala je na velih cvetlicah.
Zerla si mojih solzá potoke, o ljubljena mati,
Zerla si mojih otrok jarma jekleni oklep,
Čula od Visle do Pada rodov si tožbe pravične
V dušo to tebe boli, žalost ti serce topi —
Toda brez strašnih dogodb ni morala boljše postati.

Divjo groméči potres prekucnul je staro poslopje,
Padel v neskončni posip siva *) zidovja je dom,
Tresk je vžigál z nebá in grom, razvaline domovja
Ljuti pretulil vihar, piskala černa je noč,
Svada divjala v raspor nesrečni narode budivši.
Vname v zapadu požar kervavo mračívno obnebjé,
Bojno orožje rožlja, grom se razlega topov;
V istoku čelo prostre sedito nebrojno sovragov;
Vmora in klanja valé reke valove kervi,
Zemlji slovanski grozí potop in — Avstriji klenka.
Tvojemu klicu pospem pokorno na boj se kervavi,
Hrabro za pravdo povsod sukala ojster sim meč,
Trumam protivnim obup in groza mertvaška sim bila,
Plah me obup ni rodil, nisim poznala strahu,
Zraven sim bila povsod, kjer žvižgala smertna je krogla.
Močno deržala vsakod sim se dvoglavnega orla,
Ne zapustila takrat, zvesto sim branila ga,
Ko ga je černi kavran ob uri polnočni zalezval,
Černi, ponočni kavran, tamnega gojzda porod,
Zlomiti mu hrepeneč širokomračívne perute.
In zasijal veličanski je dan rešitve in mira
Kakor rumenkasti žar, ranega jutra porod. —
Drenja nebrojno sinov se k mojemu sedežu hipno,
Radostno vriska odmev z gor mi orjaških doni,
Tresejo petja ravnine se zlate in beli gradovi.

*) Po staroslovansko in ilirsko namesti sivega.

Toda neskončen napuh, ostudnega gnjezda izveržek,
Ropa mi sveti oltar, skruni prečisti mi dom,
Gnjusnim malikom klečé kadilo zažiga prederzno;
V prahu se valja povsod, med se iz ust mu cedí,
V sercu pa gnjezdi mu gad, stanujejo z duši mu Čerti.

Mnogo še mojih sinov zapeljaníh sramuje se mene,
Tujki v naročje hiti, matere še ne pozna,
Ji ne gleda v obraz, ah njenih pravic ne postuje! —
Dóma ne najde nikjer, kdor ga ne íše domá,
Slabe ostanke dobi, ki vrine za tujo se mizo.

Stara, preljubljena mati, o veličastnica Slava!
Kací zaverženi ti moje domovje zapri!
S serčnim veseljem podam pravičnemu tujcu desnico,
Ne zaničujem nikdar njega, njegovih pravic,
Duri gostivne odprem mu, ter ga za mizo povabim.

Daj mi sinove nazaj, pokaži zgubljeno jim stezo,
Strebi zarašeno pot k mojemu sedežu jim,
Zjasni temačno nebo, da prijazno sonce posije:
In radovala s taboj, s svojimi sini se bom
Stara, preljubljena mati, o veličastnica Slava!

Fr. Cegnar.

Die Südslawische Zeitung

(Redakteur u. Herausgeber: Josef Praus),

erscheint in deutscher Sprache in Agram (mit Ausnahme der Sonn- und Feiertage) täglich und bespricht als Organ der national-liberalen Richtung bei den südslawischen Völkern vorzugsweise die speziellen und Gesamt-Interessen — die Angelegenheiten derselben sowohl in ihren inneren Verhältnissen, als auch in ihren Beziehungen zur Gesamtmonarchie und zum Auslande. — Auch alle anderen wichtigeren politischen Tagesfragen werden darin vom slawischen Standpunkte in leitenden Artikeln erörtert.

Die Redaktion war bemüht, ihre alten Korrespondenz-Verbindungen mit den wichtigsten Punkten in den südslawischen Ländern noch zu erweitern, und wird im kommenden Jahre Berichte vom allgemeinen Interesse aus den bedeutenderen Orten Kroatiens und Slawoniens, aus der Wojwodschafft, der Militärgränze, von der bosnischen Gränze, ferner von den slowenischen Zentralpunkten Gratz, Zilli, Laibach, Klagenfurt, dann aus Ungarn, Wien &c. bringen.

Die sonstigen in- und auswärtigen Nachrichten und Ereignisse werden ebenfalls schnell und mit stetem Ueberblicke des Ganzen mitgeteilt.

Auch für ein Feuilleton mit belletristischer, literarischer und national-historischer Lektüre wurden tüchtige Kräfte gewonnen.

Die Redaktion wird von mehreren der ausgezeichnetsten heimischen Schriftsteller unterstützt, und wird wie bisher unablässig bemüht sein, ihren Wirkungskreis noch zu erweitern.

Pränumerationsbedingungen:

Halbjährig (bei täglicher Zusendung) 5 fl. 10 kr.
Vierteljährig dto. 2 fl. 35 kr.

Die Pränumerationsbeträge wollen direkte an die Expedition der Südslawischen Zeitung in Agram, und zwar mit der Bemerkung, dass der Brief „Zeitungsgeld“ enthalte, — unfrankirt ein-gesendet werden.

Auch besorgen alle Postämter die Bestellungen.

Odgovorni izdajatelj in tiskar: Jožef Blaznik v Ljubljani.